

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра лінгвістики та перекладу

Як написати перекладознавчу роботу

Методичні вказівки з написання курсових
та кваліфікаційних робіт. Для студентів та магістрантів
освітньо-професійної програми "Переклад"

Київ 2025

УДК 001.81::81'25 (072)

Як написати перекладознавчу роботу. Методичні вказівки з написання курсових та кваліфікаційних робіт. Для студентів та магістрантів освітньо-професійної програми “Переклад” / Видання друге, оновлене, виправлене. А.М.Козачук, С.І.Меркулова, О.Є.Мілова ; Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Факультет романо-германської філології. Київ, 2025. 78 с.

Рекомендовано вченою радою Факультету романо-германської філології Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, протокол №1 від 28.01.2025 р.

Посібник містить методичні вказівки щодо написання курсових та кваліфікаційних робіт з перекладознавства, які включені до навчальних планів освітньої програми «Переклад (англійська мова)» бакалаврського та магістерського рівня. Адресований студентам 3-4 курсів бакалаврського рівня, студентам магістратури Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, науковим керівникам, а також ширшому колу осіб, які здійснюють перекладознавчі дослідження.

© Факультет романо-германської
філології Київського столичного
університету імені Бориса
Грінченка, 2025.

© Козачук А.М., Меркулова С.І.,
Мілова О.Є., 2025.

Зміст

Передмова. Місце перекладознавчих досліджень у навчальному плані	5
Розділ 1. Типи робіт та етапи їх виконання.....	7
1.1. Типи робіт за структурою та змістом.....	7
1.1.1. Дослідницька робота	7
1.1.2. Перекладацький проєкт	9
1.1.3. Перекладацько-дослідницький проєкт змішаного типу	12
1.2. Типи робіт за рівнем	15
1.2.1. Курсова робота	15
1.2.2. Кваліфікаційна робота першого (бакалаврського) рівня.....	17
1.2.3. Кваліфікаційна робота другого (магістерського) рівня.....	18
Розділ 2. Загальні рекомендації до написання усіх видів робіт	21
2.1. Вибір матеріалу дослідження.....	21
2.2. Виконання перекладу.....	22
2.3. Укладання та опрацювання вибірки	23
2.4. Теоретична частина роботи.....	26
2.5. Методологія.....	28
2.6. Практична частина роботи.....	29
2.7. Інші структурні частини роботи	31
2.7.1. Титульний аркуш	31
2.7.2. Зміст	33
2.7.3. Вступ.....	34
2.7.4. Загальні висновки	36

2.7.5. Список використаних джерел	37
2.7.6. Додатки	41
2.7.7. Анотація	42
2.8. Перевірка роботи на наявність текстових збігів	43
Розділ 3. Технічні вимоги та обсяг робіт і їхніх частин	45
Розділ 4. Поради щодо апробації та оприлюднення попередніх результатів дослідження	54
Розділ 5. Підготовка до захисту	57
Додатки	59
А. Стратегії перекладу	59
Б. Прийоми перекладу	63
В. Схема перекладацького аналізу тексту (адаптована версія за Крістіаною Норд)	71
Г. Короткий українсько-англійський глосарій	73
Список джерел	76

Передмова. Місце перекладознавчих досліджень у навчальному плані

Освітня програма «Переклад» передбачає вироблення низки компетенцій, серед яких здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, проведення досліджень на належному рівні, здійснення наукового аналізу і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів, вільного користування спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень та ін.

З урахуванням цього, у навчальному плані передбачено декілька видів робіт, спрямованих на виконання дослідження на відповідному рівні. Зокрема це такі роботи:

1. Курсова робота з перекладознавства. У робочій програмі 2020 року впровадження виконується у 5 семестрі (3 курс), форма контролю – залік.

2. Кваліфікаційна робота першого рівня (бакалаврського). Виконується на 4 курсі, офіційна форма контролю у 8 семестрі.

3. Кваліфікаційна робота другого рівня (магістерського). Виконується у 10-11 семестрах, офіційна форма контролю в 11 семестрі.

Зазначена робота може бути декількох різних видів, виконується на вибір студента з обов'язковим погодженням з відповідальним працівником випускової кафедри та затвердженням на засіданні вченої ради Факультету: (а) дослідницька робота, (б) перекладацький проєкт, (в) перекладацько-дослідницький проєкт

дослідження у кінці 4 семестру. Як правило, курсова робота належить до робіт дослідницького типу.

Орієнтовний графік виконання роботи:

1 Попередній вибір матеріалу дослідження, робоче формулювання теми – травень-вересень.

2. Затвердження теми, призначення наукового керівника – вересень.

3. Робота над вступом і першим розділом – до середини жовтня.

4. Робота над другим розділом – до середини листопада.

5. Робота над висновками, уточнення вступу – до початку грудня.

6. Передзахист, оформлення та подання остаточного варіанту роботи – на початку грудня.

7. Перевірка на наявність текстових збігів, рецензування – перша третина грудня.

8. захист роботи – середина грудня.

Робота над першим розділом дослідницької роботи передбачає опрацювання матеріалу дослідження (зіставлення оригіналу і перекладу), укладання вибірки, підбір наукових джерел та написання теоретичної частини праці. Робота над другим розділом включає в себе всебічне опрацювання вибірки і застосування висвітлених у першому розділі теоретичних положень на практиці. Іншими словами, у другому розділі потрібно показати, як описані вище лінгвістичні явища «поводяться» у конкретному тексті, який став матеріалом дослідження.

Рекомендується структурувати роботу за класичним принципом – два розділи, кожен з яких поділяється на 2 підрозділи. Однак, структура роботи в кожному випадку зумовлюється особливостями теми та узгоджується з науковим керівником.

NB! Також слід пам'ятати правило, що довжина однієї цитати (дослівної чи перефразованої) не повинна перевищувати 24 слів.

Крім цитованого тексту, теоретична частина обов'язково повинна містити і власні думки автора роботи, як от міркування на тему процитованих робіт й висловлених у них ідей, припущення, аргументи, первинні, попередні й остаточні висновки тощо. В такому випадку також необхідно зазначати на тому, що це власні ідеї, робити своєрідні «посилання на самого себе». Однією з цілей таких вставок є також те, щоб читач роботи чітко відрізняв власні думки автора від думок процитованих вчених, що також дає уявлення про частку власного внеску автора у дослідження. Для цього використовується широкий спектр слів та виразів, наприклад: *in my/our opinion, it can be taken as, I/we agree, provided that, it can/should be assumed, as follows from the cited works* і т.д.

Таким чином, теоретична частина не може складатися виключно з цитат. Вона повинна містити збалансоване поєднання цитувань, власних думок і невелику кількість прикладів з матеріалу дослідження.

2.5. Методологія

Методологія передбачає огляд методів та опис алгоритму проведеного дослідження. Як правило, автор роботи описує конкретні дії з укладання вибірки, їх обґрунтування та зазначає методи, використані при цьому. В такий самий спосіб описуються і дії з опрацювання вибірки та представлення результатів дослідження.

Веб-сайт

19. Прізвище, І. (2020). *Назва сторінки*. Загальна назва вебсайту або порталу. Доступ 15 серпня 2023,

https://www.adresa.com/konkretnoi_storinky.html

20. Surname, N. (2020). *Webpage title*. Website Or Webportal Title. Retrieved August 15, 2023, from

https://www.address.com/of_the_cited_webpage.html

Відео

21. Назва Каналу Або Ім'я Автора. (2020). *Назва відео* [Відео]. YouTube. Доступ 15 серпня 2023,

<https://youtu.be/jfke45l6ighd8s9le572ilfor>

22. Channel or Author's Name. (2020). *Video's Title* [Video].

YouTube. Retrieved August 15, 2023, from

<https://youtu.be/jfke45l6ighd8s9le572ilfor>

Ці та інші типи джерел можна оформити за допомогою автоматизованих інструментів онлайн, наприклад – <https://www.scribbr.com/citation/generator/apa/>

іспанська, польська мови та ін.). У випадку наявності наукових джерел, написаних мовами з використанням інших абеток (крім латиниці та кирилиці), їх слід подавати в латинській транслітерації у цій частині списку;

- наукові джерела в алфавітному порядку кирилицею (українська).

Вимоги до оформлення списку використаних джерел строго регламентуються спеціальними вимогами (див. підрозділ 2.7.5., с. 37-40).

Ілюстрації (Figures) (рисунки, фотографії, схеми, графіки, тощо) і **таблиці (Tables)** розташовуються у дослідницькій роботі або перекладацькому проєкті (за потреби) безпосередньо після тексту, де про них вперше згадується, або на наступній сторінці. Ілюстрації й таблиці, які розміщуються на окремих сторінках роботи, доцільніше подавати у додатках. Вони включаються до загальної нумерації сторінок, але не входять до загального обсягу роботи.

Вимоги до оформлення ілюстрацій є такими:

- ілюстрації позначають словом **Рисунок (Figure)** і нумерують послідовно в межах розділу або підрозділу, за винятком ілюстрацій, які подаються у додатках;

- номер ілюстрації може складатися з номера розділу й порядкового номера ілюстрації у тексті розділу або номера розділу, номера підрозділу й порядкового номера ілюстрації у тексті підрозділу, між якими ставиться крапка. Наприклад: **Рисунок 2.2. (Figure 2.2.)** – другий рисунок другого розділу; **Рисунок 3.2.1. (Figure 3.2.1.)** – перший рисунок другого підрозділу третього розділу.

- номер ілюстрації, її назва та пояснювальні написи розміщують послідовно під ілюстрацією. Заголовок ілюстрації друкується з великої літери нежирним шрифтом без лапок і розміщується симетрично тексту (по центру);

5) Обраного методу (інтерпретаційно-комунікативний і т.п.)

№ з/п	Назва прийому перекладу ⁹	Визначення прийому перекладу
1.	Адаптація (Adaptation)	Заміна культурного елементу з тексту джерела елементом з цільової культури. Це відповідає культурним еквівалентам Ньюмарка та Марго.
2.	Посилення (Amplification)	Введення деталей, які не сформульовані в тексті джерела: інформація, експлікативне перефразування. Це є додаванням та перефразуванням у Деліля, експлікативним перефразуванням у Ньюмарка. Примітки – це різновид посилення.

⁹ Прийоми перекладу українською мовою з прикладами прокоментовано в статті А.М. Козачука «Перекладацькі трансформації та прийоми: термінологічні виклики у перекладознавстві», – Збірник – наукових праць «Нова філологія», № 89, 2023р. – С. 129-136.